

Sirküler Tarihi : 18.01.2010
Sirküler No : 2010/032

ÖZELGELERİN NASIL İSTENECEĞİ, NASIL VERİLECEĞİ VE ÖZELGE ALINMASININ SONUÇLARINI İÇEREN 395 NO.LU VUK GENEL TEBLİĞİ

395 no.lu VUK Genel Tebliği 16.01.2010 tarih ve 27464 no.lu Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmiş olup Tebliğ metni ilişikte sunulmuştur.

Ekli Tebliğ metninde görüleceği üzere;

- Kimler tarafından özelge istenebileceği,
- Hangi konularda özelge istenebileceği,
- Hangi hallerde özelge talep edilemeyeceği,
- Özelge taleplerin hangi makama yapılabileceği,
- Özelge taleplerinin sadece “[özelge talep formu](#)” ile yapılabileceği,
- Özelge’nin hangi hallerde ceza önleyici rol oynayabileceği,

konularında açıklamalar yapılmış olup, bu açıklamalar yeterli detay içerdiğinden burada tekrarlamaya gerek görmüyoruz.

Özelge istemek ve almak mükelleflerin VUK’nın 413 üncü maddesinden doğan yasal haklarıdır. Maliye İdaresi özelge taleplerini yazı ile veya Sirküler çıkarmak suretiyle cevaplamak zorundadır. Özelgede belirtildiği şekilde hareket eden mükelleflere özelgenin yanlış verildiği gerekçesi ile tarhiyat yapılmasına engel olmamakla beraber, özelgenin varlığı yapılan tarhiyata vergi ziyayı cezası uygulanmasını önleyebilmektedir.

Bu hususlar yasayla öngörülmüş bulunduğu için özelge uygulaması devam edecektir. Aşağıda 395 no.lu Tebliğle özelge uygulamasına getirilen değişiklikler özetlenmiştir:

- 395 no.lu Tebliğde, başkalarının vergi durumları hakkında bilgi ve izahat taleplerinin, yargıya intikal etmiş olaylara ilişkin özelge taleplerinin, vergi incelemesi devam etmekte olan konularla ilgili soruların, somut bir olaya dayanmayan teorik hususlara ilişkin görüş istemlerinin, mücbir sebep hali ilanı, vergi borçlarının terkin, belge düzenine ilişkin yetki kullanımı gibi Maliye Bakanlığı’na yetki verilen konulara ilişkin taleplerin ve bitmiş işlemlere ait soruların özelge talebi sayılmayacağı, cevaplandırılmayacağı ve cevaplandırılrsa bile ceza önleyici nitelik taşımayacağı belirtilmiştir. (VUK’nun 413 üncü maddesi Maliye Bakanlığı’nın mükelleflerin vergi durumları ve vergi uygulaması bakımından müphem ve tereddüdü mucip gördükleri hususlarda izahat vermesini amirdir. Ekli Tebliğin ikinci bölümünde belirtilen durumların bu madde kapsamında olmadığına dair bir yasa hükmü yoktur. Keza sorunun sorulduğu esnada mükellefin soruya konu olaya ilişkin beyannamesini vermiş olmasının veya Tebliğ’in ikinci maddesinde sayılan durumların bulunmasının, özelgeye uyum gösteren mükelleflerin cezadan kurtulma hakkını ortadan kaldırması yasa da bulunmayan ve tartışma yaratabilecek hükümlerdir.)

- Eskiden de özelge başvurularının mahallinde yapılması esası bulunmakla beraber, Gelir İdaresi Başkanlığı'na yapılan başvurulara da Başkanlıkça cevap verilebilmekte idi. 395 no.lu Tebliğde özelge başvurularının sadece Vergi Dairesi Başkanlıklarına (Başkanlık bulunmayan illerde Defterdarlıklara) yapılması ve cevabın bu makamlarca verilmesi esası getirilmiş olup bundan böyle başka bir makam mukteza talebi kabul etmeyecektir.
- Eskiden odalar, borsalar, sendikalar gibi meslek örgütlerine, bu örgütün üyelerini kapsayacak şekilde mukteza verilebilmekteydi. 395 no.lu Tebliğle bu uygulamaya son verilmiş olup muktezanın ilgili mükellef tarafından istenmesi esası getirilmiştir. Mükellefler ile vergi sorumluları bizzat, bunların mirasçıları, yetki belgesine sahip kanuni temsilcileri veya vekilleri mükellef veya vergi sorumlusu adına özelge talebinde bulunabilirler. YMM veya SMMM ünvanlı meslek mensuplarının, müşterilerinin kimliğini belirtmek kaydıyla ve kendi antetli kağıtlarıyla mukteza isteyebilmesi uygulamasına da son verilmiştir.
- Özelge talepleri normal dilekçe şeklinde değil Gelir İdaresi Başkanlığı'nın internet sitesinde örneği bulunan "[özelge talep formu](#)" kullanılarak yapılacak, aksi halde bundan böyle özelge talebi kabul edilmeyecektir. Form metni ilişikte sunulmuştur. Özelge başvurusunda bulunacak olanlar bu formu print ederek elle doldurup imzalayabilecekleri gibi, Excel formatındaki bu formu bilgisayarda doldurup daha sonra print alarak imzalayıp, varsa eklerini takarak kağıt ortamında ilgili Vergi Dairesi Başkanlığı'na (yoksa Defterdarlığa) verebilirler.
- Eskiden Vergi Dairesi Başkanlıklarına yapılan özelge başvuruları cevaplandırılmakta, cevabın bir örneği Gelir İdaresi Başkanlığı'na gönderilmekteydi. Gelir İdaresi Başkanlığı aksi görüş bildirirse, Vergi Dairesi Başkanlığı özelge isteyene ikinci bir yazı göndererek bu görüş değişikliğini bildirmekteydi. 395 no.lu Tebliğ'den sonra Vergi Dairesi Başkanlıkları'nın tereddüt ettikleri mukteza taleplerini cevaplandırmayıp Gelir İdaresi Başkanlığı'na aktaracakları, Vergi Dairesi Başkanlığınca cevaplandırılmış özelgelerin daha sonra değiştirilmemesinin hedeflendiği öğrenilmiştir.

Saygılarımızla.

**“395 SIRA NO’LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(R.G. 16.01.2010 - 27464)**

1. Giriş

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413 üncü maddesinde "Mükellefler, Maliye Bakanlığından veya Maliye Bakanlığının bu hususta yetkili kıldığı makamlardan vergi durumları ve vergi uygulanması bakımından müphem ve tereddüdü mucip gördükleri hususlar hakkında izahat isteyebilirler.

Yetkili makamlar yazı ile istenecek izahatı yazı ile veya sirkülerle cevaplamak mecburiyetindedirler.

Alacakları cevaplara göre hareket eden mükelleflerin bu hareketleri cezayı istilzam etse dahi ceza kesilmez." hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre mükellefler ve vergi sorumluları, vergi durumları ve vergi uygulamaları bakımından kendileri açısından açık olmayan, tereddüt ettikleri hususlar hakkında yetkili makamlardan yazı ile izahat isteme hakkına sahip olup, yetkili makamlar da mükelleflerin yazı ile yapacakları taleplere yine yazıyla cevap vermek durumundadırlar.

Bu Tebliğ ile mükellef ve vergi sorumlularının izahat talebinde bulunmaları üzerine idarenin vereceği yazılı cevaplara (özelgelere) ilişkin müracaatın nereye yapılacağı, yetkili makamın neresi olduğu, özelge talebinin hangi konuları kapsadığı gibi hususlara açıklık getirilmektedir.

2. Özelgenin Konusu ve Kapsamı

Özelge, mükelleflerin ve vergi sorumlularının vergi durumları ve vergi uygulamaları bakımından, kendilerince açık olmayan ve tereddüt ettikleri konular hakkında yetkili makamlardan yazılı olarak açıklama talebinde bulunmaları üzerine yetkili makamlarca kendilerine verilen yazılı görüştür.

Özelge talebi, mükelleflerin ve vergi sorumlularının vergi uygulamaları ile ilgili işlemlerinin gerçekleşmesinden sonra yapılacak başvuruları kapsamaz.

Vergi Usul Kanununun 120 nci maddesine göre vergi hataları ile ilgili yapılan düzeltme talepleri ve anılan Kanunun 124 üncü maddesine göre Maliye Bakanlığınca incelenecek olan şikâyet yoluyla müracaat talepleri, özelge kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Aşağıdaki konulara ilişkin olarak yapılan müracaatlar, özelge talebi kapsamında değerlendirilmeyecek ve yetkili makamlar tarafından cevaplandırılmayacaktır.

- Başkalarının vergi durumları hakkında bilgi ve izahat talepleri,
- Yargıya intikal etmiş olaylara ilişkin özelge talepleri,
- Hakkında vergi incelemesi yapılmakta olan mükelleflerce veya vergi sorumlularınca incelemeye konu olan işlemlerle ilgili özelge talepleri,
- Somut bir olaya dayanmayan, teorik hususlara ilişkin bilgi ve izahat talepleri,

- Mücbir sebep hali ilanı, vergi borçlarının terkinı, belge düzenine ilişkin yetkilerin kullanılması gibi kanunlarla uygulamanın tespitine dair Maliye Bakanlığına yetki verilen konulara ilişkin talepler.

Öte yandan, mükellefler ve vergi sorumluları tarafından sözlü ya da yazılı olarak veya internet aracılığıyla, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun veya 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu uyarınca yapılan talepler, zelge kapsamında değerlendirilmeyecektir. Söz konusu taleplerin gereği, Gelir İdaresi Başkanlığının ilgili birimlerince ve ilgili mevzuat çerçevesinde yerine getirilecektir.

3. Özelge Tayininde Yetkili Makam

Vergi Usul Kanununun 413 üncü maddesinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden, gereksiz yazışmaların önlenmesi ve işlemlerin daha kısa sürede sonuçlandırılması amacıyla zelge tayinine Vergi Dairesi Başkanlıkları, Vergi Dairesi Başkanlığı bulunmayan illerde ise Defterdarlıklar yetkili kılınmıştır.

Buna göre mükellef ve vergi sorumluları, Gelir İdaresi Başkanlığından değil, doğrudan yetkili Vergi Dairesi Başkanlığı veya Defterdarlıklardan zelge talep edeceklerdir.

4. Özelge Talebinde Bulunabilecekler

Mükellefler ile vergi sorumluları, bunların mirasçıları, yetki belgesine sahip kanuni temsilcileri veya vekillerizelge talebinde bulunabileceklerdir.

Odalar ve birlikler gibi mesleki kuruluşlar, üyelerine bildirmek üzere zelge talebinde bulunamayacak olup, talebin üyelerin kendileri tarafından yapılması gerekmektedir.

5. Uygulama Esasları

5.1. Özelge Talebinin Yapılacağı Yer

Özelge taleplerinin, mükelleflerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından sürekli mükellefiyetlerinin bulunduğu Vergi Dairesi Başkanlıkları ile Vergi Dairesi Başkanlığı bulunmayan illerde Defterdarlıklara yapılması esastır.

Öte yandan, diğer mükellef veya vergi sorumlularının, ikametgh veya kanuni merkezlerinin bulunduğu Vergi Dairesi Başkanlıkları ile Vergi Dairesi Başkanlığı bulunmayan illerde Defterdarlıklara; ikametghi veya kanuni merkezi bulunmayanların ise Ankara, İstanbul ve İzmir Vergi Dairesi Başkanlıklarından herhangi birine başvurmaları gerekmektedir.

5.2. Özelge Talep Formu

Özelge talepleri, Gelir İdaresi Başkanlığı internet sitesinde bir rneği yer alan "**zelge Talep Formu**" kullanılmak suretiyle yapılacaktır. Söz konusu form kullanılmaksızın yapılacak zelge talepleri kabul edilmeyecektir.

5.3. Özelgenin Hukuki Sonuçları

Vergi Usul Kanununun 369 uncu maddesinde, yetkili makamların mükellefin kendisine yazı ile yanlış izahat vermiş olmaları vergi cezası kesilmeyecek hallerden biri olarak sayılmış, 413 üncü maddesinde de alacakları cevaplara göre hareket eden mükelleflerin bu hareketleri cezayı istilzam etse dahi ceza kesilmeyeceği belirtilmiştir.

Buna göre, kendisine verilen özelgeye uygun hareket eden mükellef veya vergi sorumlusuna, bu hareketleri cezayı istilzam etse dahi ceza kesilmeyecektir.

Öte yandan, mükellef ve vergi sorumlularının vergi cezasına muhatap tutulmamaları için, kendilerine verilmiş olan özelgenin, vergi uygulamaları ile ilgili işlemlerinin gerçekleşmesinden önce yapılan taleplere ilişkin olması gerekmektedir. Bir başka ifadeyle 369 ve 413 üncü maddeler itibariyle özelge, yetkili makamlarca verildiği tarihten önce gerçekleştirilen işlemlerden dolayı vergi cezası kesilmesini engellemeyecektir.

Diğer taraftan, Tebliğin ikinci bölümünde özelge kapsamında olmadığı belirtilen hallerin varlığına rağmen, idarece verilmiş olan özelgeler de 369 ve 413 üncü maddeler açısından hüküm ifade etmeyecektir.

6. Yürürlükten Kaldırılan Tebliğ

188 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "Şikâyet Yolu ile Başvurma" bölümü hariç diğer bölümleri bu Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Tebliğ olunur."

ÖZELGE TALEP FORMU

BİRİNCİ BÖLÜM

KİŞİSEL BİLGİLER

GERÇEK KİŞİLER/TÜZEL KİŞİLER

TC KİMLİK NO

VERGİ KİMLİK NO

VERGİ DAİRESİ

ADI SOYADI/UNVANI

İKAMETGAH
ADRESİ/KANUNU İŞ
MERKEZİ ADRESİEV TELEFONU/
İŞ TELEFONU

CEP TELEFONU

E-MAIL ADRESİ

BAŞVURAN
MÜKELLEF/VERGİ
SORUMLUSU KAMU
KURUMU İŞE
(5018 SAYILI KANUN
KAPSAMINDA)I SAYILI
CETVEL☐II SAYILI
CETVEL☐III SAYILI
CETVEL☐IV SAYILI
CETVEL☐

UYRUĞUNUZ

TC

☐

YABANCI

☐

MÜKELLEFİYET TÜRÜ

TAM
MÜKELLEF☐DAR
MÜKELLEF☐

SORUMLU SIFATIYLA

☐MÜKELLEF
DEĞİL☐SÜREKSİZ
MÜKELLEFİYET☐

İKİNCİ BÖLÜM

ÖZELGE TALEBİNİN İÇERİĞİ

ÖZELGE TALEBİNİZ HANGİ
VERGİ
KANUNU/KANUNLARI İLE
İLGİLİDİR ?

VUK

☐

KVK

☐

GVK

☐

KDV

☐

ÖTV

☐

HARÇ

☐

DAMGA

☐

DİĞER

☐TEREDDÜT EDİLEN
KONUNUN ÖZETİTEREDDÜT EDİLEN KONU
HAKKINDAKİ HUKUKİ
DEĞERLENDİRMENİZ:

ÖZELGE TALEP ETTİĞİNİZ KONU HAKKINDA YANDAKİ İŞLEMLERDEN HANGİSİ SÖZ KONUSUDUR?	İNCELEME ☐	YARGI ☐	UZLAŞMA ☐	HİÇBİRİ ☐
YAZILI ÖZELGE CEVABININ E-POSTA OLARAK GÖNDERİLMESİNİ İSTERMİSİNİZ?	EYET ☐	HAYIR ☐		
	E-POSTA ☐			
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	DİĞER BİLGİLER			
ÖZELGE BAŞVURU DİLEKÇENİZ EKİNDE YER ALAN BELGELER				
VARSA SMMM, YMM YÖNELİK BİLGİLERİ BELİRTİNİZ?	AD-SOYAD:			
	TC KİMLİK NUMARASI/ VERGİ KİMLİK NUMARASI			
	AD-SOYAD:			
TC KİMLİK NUMARASI/ VERGİ KİMLİK NUMARASI				
UYARILAR				
ÖZELGEYİ HÜKÜMSÜZ KILAN UNSURLAR: Verilen özelgeler, özelgenin talep edildiği ilgili vergilendirme döneminde yürürlükte olan kanunlar çerçevesinde geçerlidir. Olayın gerçek mahiyetinin mükellefin özelge talebinde belirttiği hususlardan farklı olduğunun anlaşılması durumunda ve Özelge Talep Formunun ve eklerinde yer alan bilgilerin gerçeği yansıtmadığının tespiti durumunda verilmiş olan özelge geçersiz olacaktır.				
AŞAĞIDAKİ HALLERDE İDARE ÖZELGE TALEBİNİ REDDEDEBİLİR: 1) Başkalarının vergi durumlarına ait bilgi ve açıklama talepleri 2) Mükelleflerce yargıya intikal ettirilen olaylara ilişkin özelge talepleri 3) Hakkında vergi incelemesi yapılmakta olan mükelleflerce incelemeye konu olan işlemle ilgili özelge talepleri 4) Somut bir olaya dayanmayan, teorik hususlara ilişkin bilgi ve açıklama talepleri 5) Vergi kanunlarının Maliye Bakanlığına yetki verdiği konulara ilişkin talepler 6) Vergi Usul Kanununun 124 üncü maddesine göre Maliye Bakanlığınca incelenecek olan şikayet yoluyla müracaat talepleri 7) Başvuru sahibinin kimliği belirlenemiyorsa, 8) Yetkili makamın talep edeceği ilave belge ya da bilgilerin zamanında verilmemesi durumunda,				
Özelge talep formunda yer alan uyarılar da gözönüne alınarak form doldurulmuştur. Özelge talep formunda yer alan hususlar gerçeği yansıtmaktadır.				
AD- SOYAD				
TARİH				
İMZA				
(*) Mutlaka mükellef/sorumlu, vekili veya kanuni temsilcilerince imzalanmalıdır.				